

ORDIN nr. 1956 din 18 octombrie 1995 privind introducerea și aplicarea sistemului H.A.C.C.P. (Hazard Analysis Critical Control Point) în activitatea de supraveghere a condițiilor de igienă din sectorul alimentar

Ministrul Sănătății,

având în vedere dispozițiile legale în vigoare privitoare la asigurarea sănătății populației,

în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 460/1994 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății,

emite următorul ordin:

1. Se aprobă introducerea și aplicarea sistemului H.A.C.C.P. (Hazard Analysis Critical Control Point) în activitatea de supraveghere a condițiilor de igienă din sectorul alimentar.
2. Se aprobă Regulamentul de instruire igienico-sanitară, testarea cunoștințelor și atestarea personalului implicat în circuitul alimentelor (H.A.C.C.P.), prevăzut în anexa nr. 1, și Instrucțiunile privind desfășurarea testării H.A.C.C.P. a inspectorilor de poliție sanitară, cuprinse în anexa nr. 2.
3. Institutul de Igienă, Sănătate Publică, Servicii de Sănătate și Conducere București, prin comisia organizată la acest nivel, va asigura formarea instructorilor, precum și testarea cunoștințelor candidaților la obținerea diplomei și a certificatului H.A.C.C.P.
4. Direcția generală a medicinei preventive și promovării sănătății din Ministerul Sănătății va organiza acreditarea instructorilor, inspectorilor și a personalului din sectorul alimentar.
5. Inspectorii de poliție sanitară din inspectoratele de poliție sanitară și medicină preventivă județene și al municipiului București vor fi acreditați să aplice sistemul H.A.C.C.P. numai în urma testării organizate de Direcția generală a medicinei preventive și promovării sănătății.
6. Pregătirea personalului care va lucra în sistemul H.A.C.C.P. se poate face prin cursuri de instruire în: Institutul de Igienă, Sănătate Publică, Servicii de Sănătate și Conducere București, centrele medicale și de servicii de sănătate și conducere, inspectoratele de poliție sanitară și medicină preventivă, centrele de formare, perfecționare, unități publice sau private, predate numai de către instructori acreditați H.A.C.C.P.
7. Sistemul H.A.C.C.P. va fi implementat, progresiv, în toate unitățile din sectorul alimentar, de către inspectoratele de poliție sanitară și medicină preventivă teritoriale, în termen de 1-5 ani, conform Regulamentului H.A.C.C.P.
8. Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezentul ordin.
9. Prevederile Ordinului ministrului sănătății nr. 182/1994 își încetează aplicabilitatea pe data publicării prezentului ordin în Monitorul Oficial al României.
10. Direcția generală a medicinei preventive și promovării sănătății din Ministerul Sănătății, Institutul de Igienă, Sănătate Publică, Servicii de Sănătate și Conducere București și Inspectoratele de poliție sanitară și medicină preventivă județene și al municipiului București vor aduce la îndeplinire dispozițiile prezentului ordin.

Ministrul sănătății,

prof. dr. doc. Iulian Mincu

ANEXA Nr. 1

REGULAMENT

privind testarea și atestarea cunoștințelor igienico-sanitare pe profil alimentar ale persoanelor implicate în circuitul alimentelor

Art. 1

Activitatea de producție, desfacere, depozitare și/sau transport al produselor alimentare către populație poate fi desfășurată pe teritoriul României de către orice persoană fizică sau juridică, în baza autorizației de funcționare și a respectării tuturor prevederilor legale.

Art. 2

Pentru asigurarea inocuității (salubrității) alimentelor, pentru protecția sănătății consumatorilor și a mediului înconjurător este obligatorie însușirea unor cunoștințe igienico-sanitare, corespunzătoare unui barem adaptat nivelului și profilului activității, de către toate persoanele implicate în circuitul alimentelor. În acest scop este obligatorie atestarea cunoștințelor igienico-sanitare ale întregului personal cu atribuții de coordonare managerială sau tehnică, precum și a personalului operativ din domeniul producției, respectiv al desfacerii alimentelor și băuturilor.

Art. 3

Testarea, respectiv atestarea cunoștințelor igienico-sanitare pe profil alimentar ale persoanelor implicate în circuitul alimentelor se fac în baza unor programe concepute în cadrul sistemului de analiză a riscului prin puncte critice de control (H.A.C.C.P. - Hazard Analysis Critical Control Point). Sistemul internațional H.A.C.C.P. în circuitul alimentelor cuprinde toate prevederile și prescripțiile de bază ale controlului sanitar și ale autocontrolului managerial, într-un concept simplu, logic, ușor de însușit, dar de înaltă eficiență și specializare, adaptat specificului de pregătire, industrializare, condiționare, depozitare, desfacere, transport al alimentelor. Acest sistem include în principal:

- a) respectarea normelor sanitare privind amplasarea, construirea, dotarea și funcționarea obiectivului alimentar, cu urmărirea simultană, sistematică a unor aspecte multiple legate de structură, circuite funcționale, tehnologie, influențe nedorite asupra mediului ambiant și asupra sănătății personalului, respectiv asupra sănătății consumatorilor;
- b) examinarea organoleptică a produsului/produselor în diferite faze ale procesului tehnologic, începând cu recepția materiilor prime, depozitarea, prelucrarea,

condiționarea, prezentarea și terminând cu livrarea, respectiv desfacerea alimentelor și băuturilor;

c) măsurarea și controlul sistematic, prin monitorizare, și ale altor indicatori specifici, prestabiliți în punctele critice de control din etapele tehnologice;

d) cunoașterea punctelor critice de control, în baza planurilor H.A.C.C.P., a diagramelor H.A.C.C.P., pentru diferite produse sau tehnologii, toate afișate la loc vizibil; stabilirea responsabilităților de supraveghere a acestora de către personalul unității;

e) investigații specializate, de laborator, asupra punctelor critice; stabilirea indicatorilor și periodicitatea de efectuare;

f) asigurarea bazei materiale pentru autocontrolul managerial H.A.C.C.P. de către agenții economici respectivi;

g) existența atestării oficiale a cunoștințelor igienico-sanitare ale întregului personal din unitate, conform profilului și nivelului de activitate.

Art. 4

Institutul de Igienă, Sănătate Publică, Servicii de Sănătate și Conducere București (nominalizat ca "punct focal" pentru România, de către Organizația Mondială a Sănătății) sub coordonarea Direcției generale a medicinei preventive și promovării sănătății din Ministerul Sănătății organizează testarea și atestarea cunoștințelor igienico-sanitare ale tuturor resurselor umane implicate în circuitul alimentelor.

Art. 5

Inspectorii de poliție sanitară din inspectoratele de poliție sanitară și medicină preventivă județene și al municipiului București sunt acreditați să aplice și să controleze sistemul H.A.C.C.P. numai în urma testării organizate de Direcția generală a medicinei preventive și promovării sănătății din Ministerul Sănătății.

Art. 6

Testarea și atestarea cunoștințelor, pe linia prevenirii riscului în circuitul alimentelor, ale instructorilor, managerilor, tehnicienilor, lucrătorilor etc., de către Institutul de Igienă, Sănătate Publică, Servicii de Sănătate și Conducere București, sub coordonarea Direcției generale a medicinei preventive și promovării sănătății din Ministerul Sănătății, se efectuează prin intermediul Comisiei naționale H.A.C.C.P. Comisia națională H.A.C.C.P., care funcționează în cadrul Institutului de Igienă, Sănătate Publică, Servicii de Sănătate și Conducere București, are un caracter interdepartamental, fiind alcătuită din specialiști, reprezentanți ai unor organisme guvernamentale și organizații neguvernamentale.

Art. 7

Președintele de drept al Comisiei naționale H.A.C.C.P. este directorul Institutului de Igienă, Sănătate Publică, Servicii de Sănătate și Conducere București. Componența comisiei naționale, precum și orice modificări privind structura și activitatea H.A.C.C.P. pe profil vor fi stabilite cu avizul Direcției generale a medicinei preventive și promovării sănătății din Ministerul Sănătății.

Art. 8

Atestarea se face în funcție de nivelul responsabilității, de profilul de activitate, de limitele legale de competență, prin următoarele documente tip, eliberate în urma promovării testării:

- a) acreditări de inspectori H.A.C.C.P. pentru medici-inspectori în activitate din inspectoratele de poliție sanitară și medicină preventivă;
- b) acreditări de instructori H.A.C.C.P. pentru medici, cadre cu studii superioare și asistenți principali, care își desfășoară activitatea în inspectorate de poliție sanitară și medicină preventivă. Ca instructori H.A.C.C.P. pot fi atestați profesori din școli de alimentație publică, turism, industrie alimentară, respectiv din colegii, licee, centre de formare, de perfecționare, facultăți, specialiști cu studii superioare din cercetare, unități economice, în condițiile desfășurării unei activități pe profil sau complementare acestora;
- c) certificate pentru manageri, specialiști, tehnicieni (bucătari, cofetari, patiseri, tehnologi etc.) din unități de alimentație publică și turism;
- d) certificate pentru manageri, specialiști, tehnicieni pe activități distincte din industria alimentară, cum ar fi: industria laptelui, cărnii, peștelui, morăritului și panificației, zahărului, uleiului, băuturilor, utilajelor alimentare, ambalajelor alimentare etc. e) certificate pentru manageri, specialiști, merceologi, tehnicieni din comerțul alimentar;
- f) certificate primare pentru lucrători din sectoarele alimentației publice, colective, turistice, al industriei alimentare, comerțului alimentar stabil sau ambulant.

Testarea și atestarea H.A.C.C.P. prevăzute la lit. c), d), e) și f) ale prezentului articol vor fi efectuate independent de orice alte studii, calificări sau adeverințe profesionale. La aceste testări se pot înscrie orice solicitanți, indiferent de gradul general de pregătire profesională sau de activitate desfășurată. Certificatele H.A.C.C.P. nu atestă calificarea profesională, ci însușirea cunoștințelor igienico-sanitare obligatorii la nivelul sau profilul respectiv, în vederea protejării sănătății publice.

Art. 9

Testarea va fi făcută numai în cadrul Institutului de Igienă, Sănătate Publică, Servicii de Sănătate și Conducere București. Aceasta se bazează pe mijloace electronice obiective, pe chestionare diferențiate - tip grilă -, pe nivel și profil, realizate pe calculator printr-un program soft. Calificativul obținut ("Foarte bine", "Bine", "Promovat") va fi trecut pe acreditare, respectiv pe certificat. Pentru calificativul "Insuficient" nu se eliberează nici un document.

Art. 10

Testările H.A.C.C.P., programate în prealabil, vor avea loc, periodic, la date ce se vor anunța candidaților de către Institutul de Igienă, Sănătate Publică, Servicii de Sănătate și Conducere București. În vederea unor facilitări pentru nivelul instructori, manageri, tehnicieni, lucrători, Institutul de Igienă, Sănătate Publică, Servicii de Sănătate și Conducere București (Comisia națională H.A.C.C.P.) în colaborare cu inspectoratele de poliție sanitară și medicină preventivă teritoriale vor putea organiza testări la nivel local prin alcătuirea unei comisii de supraveghere a completării chestionarelor de către candidați. La data stabilită de comun acord, delegatul Comisiei naționale H.A.C.C.P. se prezintă cu setul de teste sigilat. După controlul identității candidaților, după împărțirea

chestionarelor și completarea acestora, în timpul regulamentar, se procedează la strângerea, ambalarea și sigilarea tuturor chestionarelor. Întreaga operațiune va fi însoțită de un proces-verbal scris pe un formular tip. Testele vor fi evaluate la nivelul Comisiei naționale H.A.C.C.P. pentru instructori, manageri, tehnicieni, lucrători. În termen de 7 zile de la comunicarea rezultatelor, candidații nemulțumiți pot face contestație adresată Comisiei naționale H.A.C.C.P. În termen de 15 zile de la primirea contestației, Comisia națională H.A.C.C.P. va analiza situația și va comunica reclamantului rezultatul, împreună cu xerocopia comentată a testului respectiv.

Art. 11

Eliberarea acreditărilor certificatelor H.A.C.C.P. pentru categoriile prevăzute în art. 8 lit. b), c), d), e) și f) se va face numai de către Comisia națională H.A.C.C.P. din cadrul Institutul de Igienă, Sănătate Publică, Servicii de Sănătate și Conducere București, pe formulare-tip, redactate bilingv (română, engleză). Acreditările pentru inspectorii H.A.C.C.P. se vor elibera numai de către Direcția generală a medicinei preventive și promovării sănătății din Ministerul Sănătății, în urma testării organizate la Institutul de Igienă, Sănătate Publică, Servicii de Sănătate și Conducere București.

Art. 12

Elaborarea îndreptarelor H.A.C.C.P. pentru nivelurile și profilurile prevăzute la art. 8 lit. b), c), d), e) și f) va fi coordonată de către Direcția generală a medicinei preventive și promovării sănătății din Ministerul Sănătății. Pentru această categorie de candidați chestionarele vor cuprinde întrebări ale căror răspunsuri figurează în îndreptare H.A.C.C.P. sau în tematici pe profil. Pentru inspector H.A.C.C.P. se va indica tematica și, după caz, bibliografia de specialitate actualizată.

Art. 13

Calitatea de inspector H.A.C.C.P. o include și pe cea de instructor, iar cea de instructor, pe cea de manager, respectiv lucrător.

Art. 14

Instruirea H.A.C.C.P. se face, după caz, în baza îndreptarelor pe profil sau a oricăror referințe bibliografice din țară sau din străinătate. Prin intermediul instructorilor H.A.C.C.P. acreditați se vor putea organiza cursuri de instruire de către Institutul de Igienă, Sănătate Publică, Servicii de Sănătate și Conducere București, Centre medicale și de servicii de sănătate și de conducere, inspectoratele teritoriale de poliție sanitară și medicină preventivă, licee, școli, colegii, centre de formare, perfecționare, facultăți, cât și de către alte instituții de stat sau private. Indiferent de orice adeverințe de frecvență sau de absolvire a acestor cursuri, extrase de pe foi matricole etc., atestarea H.A.C.C.P. de către Comisia națională H.A.C.C.P. în baza testării este obligatorie pentru toate persoanele care își desfășoară activitatea în domeniul alimentar. Cursurile de instruire cu instructori H.A.C.C.P. acreditați se vor putea organiza prin perceperea unor tarife aferente, stabilite în baza prevederilor legale în vigoare.

Art. 15

Înscrierea candidaților la testarea H.A.C.C.P. nu este condiționată de participarea la o formă organizată de instruire.

Art. 16

Obligativitatea obținerii autorizării H.A.C.C.P. de către unitatea economică și implicit a atestării cunoștințelor igienico-sanitare pentru întregul personal de conducere și operativ va avea următoarea desfășurare, de la data publicării prezentului ordin în Monitorul Oficial al României:

- a) pentru mari unități de alimentație publică de interes turistic, localuri cu stele, localuri de categoria I, laboratoare de cofetărie, în termen de un an;
- b) pentru restul unităților de alimentație publică și colectivă, în termen de doi ani;
- c) pentru unitățile de comerț alimentar, de depozitare, de transport alimente și băuturi, în termen de trei ani;
- d) pentru industria alimentară, în termen de 5 ani.

Art. 17

Modalitatea practică de implementare progresivă în teritoriu a sistemului H.A.C.C.P. se va face prin intermediul inspectoratelor de poliție sanitară și medicină preventivă județene și al municipiului București. După catagrafierea obiectivelor teritoriale de interes alimentar, inspectoratele de poliție sanitară și medicină preventivă vor informa conducerea unităților respective despre obligativitatea atestării H.A.C.C.P., a întocmirii planurilor de monitorizare a punctelor critice de control adaptate unităților, planuri avizate de inspectorul H.A.C.C.P. De asemenea, se vor revizui circuitele funcționale, corectitudinea igienico-sanitară a diferitelor tehnologii și se vor stabili dotările necesare pentru asigurarea autocontrolului managerial H.A.C.C.P. Agenții economici vor fi informați asupra termenelor diferențiate pe activități de implementare a sistemului H.A.C.C.P. precum și asupra regulamentului de atestare. Nerespectarea acestor dispoziții și termene atrage suspendarea activității până la remedierea situației. După expirarea termenelor diferențiate, prevăzute la art. 16 lit. a), b) c) și d), acordarea autorizației sanitare de funcționare se va face și în funcție de existența atestării H.A.C.C.P. a personalului.

Art. 18

Unitățile care vor funcționa în baza unui plan H.A.C.C.P. ce include și atestarea cunoștințelor igienico-sanitare ale personalului vor avea dreptul să afișeze embleme și sigle-tip prin care să-i informeze pe consumatori sau pe alți parteneri, respectiv pe beneficiari, asupra aplicării sistemului H.A.C.C.P. și calității pe această direcție a produselor alimentare, respectiv a serviciilor oferite.

Art. 19

Acreditările, respectiv certificatele H.A.C.C.P. pentru toate categoriile, au o valabilitate de 5 ani de la data eliberării. La expirarea acestui termen, prelungirea valabilității va fi făcută printr-un examen de reatestare.

Art. 20

Investigațiile de laborator stabilite prin planul H.A.C.C.P., prevăzute în cadrul art. 3 lit. e) din prezentul regulament, în funcție de specificul și caracteristicile unității, vor putea fi efectuate la orice laborator autorizat. Rezultatele acestor investigații (buletine de analiză) vor fi deținute de managerii unităților respective pentru a putea fi puse oricând la dispoziția organelor de control. Laboratoarele inspectoratelor de poliție sanitară și

medicină preventivă vor efectua, după caz, numai expertizele impuse de suspiciuni sau situații de necesitate.

Art. 21

În situația ignorării prescripțiilor igienico-sanitare ce pot avea consecințe grave asupra sănătății consumatorilor, pe lângă alte măsuri legale (suspendarea activității unității, amenzi contravenționale, scoaterea alimentelor din consum etc.), inspectorul H.A.C.C.P. poate decide suspendarea din funcție a persoanei/persoanelor vinovate, cu propunerea de anulare a certificatului H.A.C.C.P. În asemenea situații, inspectorul H.A.C.C.P. întocmește un proces-verbal în două exemplare, dintre care unul va fi înaintat Comisiei naționale H.A.C.C.P. împreună cu certificatul respectiv. Comisia va analiza situația și, în termen de 30 de zile, va hotărî asupra restituirii sau anulării certificatului.

Art. 22

Anularea certificatului H.A.C.C.P. atrage suspendarea persoanei respective din sectorul alimentar până la obținerea unui nou certificat în condițiile de testare prevăzute.

Art. 23

Activitatea de testare și atestare H.A.C.C.P. se va desfășura în baza unor tarife avizate de către Ministerul Sănătății, la propunerea Comisiei naționale H.A.C.C.P., după tipologia de sistem diferențiată, cu includerea tuturor cheltuielilor aferente. Toate veniturile realizate din tarifele prevăzute vor servi exclusiv la acoperirea cheltuielilor aferente, la autofinanțarea și dezvoltarea aplicării sistemului H.A.C.C.P., ca urmare a aprobării Comisiei naționale H.A.C.C.P. Lista prestațiilor și serviciilor pentru care se fixează tarife se anexează la prezentul regulament.

Art. 24

La propunerea inspectoratelor de poliție sanitară și medicină preventivă sau a altor instituții, Comisia națională H.A.C.C.P. va analiza și va decide, după caz, reducerea sau scutirea de tarife pentru persoanele defavorizate sau pentru personalul din obiective de interes social deosebit.

LISTA

prestațiilor și serviciilor pentru care se fixează tarife diferențiate în funcție de cheltuielile aferente

1. Tarif de înscriere pentru atestarea inspectorilor H.A.C.C.P.
2. Tarif de înscriere pentru atestarea instructorilor H.A.C.C.P.
3. Tarif de înscriere pentru atestarea managerilor H.A.C.C.P.
4. Tarif de înscriere pentru atestarea lucrătorilor H.A.C.C.P.
5. Tarif suplimentar pentru asigurarea testării H.A.C.C.P. prin deplasare la nivel teritorial
6. Tarif de contestație a rezultatului testării H.A.C.C.P.
7. Tarif de eliberare a acreditării de inspector/instructor H.A.C.C.P.
8. Tarif de eliberare a certificatului de manager lucrător H.A.C.C.P.

9. Tarif de contestație a propunerii de anulare a certificatului H.A.C.C.P.

Toate tarifele vor servi strict la autofinanțarea programului H.A.C.C.P., la dezvoltarea progresivă a acestuia și la acoperirea cheltuielilor aferente.

La propunerea inspectoratelor de poliție sanitară și medicină preventivă sau a altor instituții, Comisia națională H.A.C.C.P. din Institutul de Igienă, Sănătate Publică, Servicii de Sănătate și Conducere București va analiza și va hotărî, după caz, scutirea sau reducerea tarifelor pentru persoanele defavorizate sau pentru personalul din obiective de interes social deosebit.

ANEXA Nr. 2

INSTRUCȚIUNI

privind desfășurarea testării H.A.C.C.P. a inspectorilor de poliție sanitară din inspectoratele de poliție sanitară și medicină preventivă

1. Testarea se va desfășura eșalonat la Institutul de Igienă, Sănătate Publică, Servicii de Sănătate și Conducere București, în baza listelor de înscriere și programare întocmite de către Direcția generală a medicinei preventive și promovării sănătății din Ministerul Sănătății.
2. Testarea va fi efectuată pe chestionare - tip grilă -, diferențiate pentru fiecare candidat, cu întrebări "închise", la care se răspunde numai cu "da" sau cu "nu". Completarea chestionarelor se va face numai prin bifarea căsuței la care răspunsul este considerat afirmativ ([x]) sau prin nebifarea căsuței la care răspunsul este considerat negativ (). Ștersăturile atrag anularea răspunsului respectiv. Orice alte completări în afara sistemului preconizat nu vor fi luate în considerare. Candidații vor trebui să dețină un pix cu pastă pentru completarea chestionarelor. Completarea chestionarelor cu creionul este interzisă. Un model de prezentare și evaluare al unui asemenea chestionar este prezentat în Caietul informativ H.A.C.C.P. (Buletinul Ministerului Sănătății nr. 2/1994).
3. Întrebările din chestionar cuprind:
 - noțiuni generale, de bază, privind medicina preventivă, conform tematicii din Caietul informativ H.A.C.C.P.;
 - principii generale de aplicare a sistemului internațional H.A.C.C.P. în circuitul alimentelor (prezentate în Caietul informativ H.A.C.C.P., precum și în alte îndreptare avizate de către Direcția generală a medicinei preventive și promovării sănătății din Ministerul Sănătății);
 - legislație și normative sanitare în vigoare.
4. Accesul candidaților în sala de testare va fi permis în baza listei de programare. Introducerea în sală a oricăror materiale documentare (cărți, caiete, fișe, ciorne etc.) sau a unor accesorii (mape, serviete, sacoșe) este interzisă.
5. Candidații vor trebui să dețină buletinul de identitate sau pașaportul, pentru identificare.
6. Pe timpul desfășurării testului sunt interzise comunicările de orice fel. Nerespectarea acestor prevederi atrage eliminarea candidatului, respectiv candidaților, de la testare.
7. Timpul efectiv, acordat completării chestionarului, este de o oră. La expirarea timpului acordat sau la terminarea completării testului, candidatul va preda, personal, chestionarul, comisiei de testare, după care va părăsi sala.
8. Chestionarele care nu vor avea ștampila comisiei și numele lizibil al candidatului vor fi anulate.
9. Comisia de testare H.A.C.C.P. pentru inspectorii va fi numită de către Direcția generală a medicinei preventive și promovării sănătății din Ministerul Sănătății. Comisia va răspunde de corectitudinea întregului proces de testare.

10. În cazul unor situații de incorectitudine sau de anulare a testării, comisia va întocmi un proces-verbal la terminarea testării.

11. Chestionarele, în totalitate, corectate și validate, împreună cu procesele-verbale vor fi predate Direcției generale a medicinei preventive și promovării sănătății din Ministerul Sănătății, în vederea acordării acreditărilor.

12. Contestațiile privind rezultatul testării vor fi înaintate Direcției generale a medicinei preventive și promovării sănătății din Ministerul Sănătății, în termen de 15 zile de la comunicare. Contra unui tarif în măsură să acopere cheltuielile aferente, petentul va primi o xerocopie a propriului chestionar cu punctajul acordat, alături de un chestionar corect, cu punctajul maxim posibil, precum și răspunsul la contestație.

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 59 bis din data de 22 martie 1996